

ADANA ALTIN KOZA FİLM FESTİVALI

İlker Mutlu

Antalya'nın ulusaldan çekilmesinin ardından ulusal film yarışmalarının şimdilik en dikkat çekenini olarak kalan Adana Altın Koza Film Festivali bu sene 25. yılını kutladı (22 - 30 Eylül). Festival, 2009'dan bu yana başlığına "uluslararası" ibaresini eklemiş durumda; ulusal ve uluslararası yarışma olmak üzere iki koldan işlemekte.

Bu yılki festivalin ulusal kanadında genelde genç yönetmenler yarıştılar ve bu filmlerin çoğunun Türkiye ve Dünya prömiyerleri Adana'da yapıldı. Ulusal programda küçük ölçekli, mütevazı yapımlar çoğunlukta. Bir dönem filmi olma ve anlattığı dönemi de kara mizahla verme iddiasındaki, uluslararası arenadan Haifa ve Venedik'te ödüller alarak dönen ve festival yolculuğunu sürdüreceği gibi görünen *Anons* (Mahmut Fazıl Coşkun), bu mütevazı filmlerin arasında sivriliyordu. Sivrilene bir diğer yapımda, absürd komediyi deneyen, Sundance fatihi *Kelebekler*'di (Tolga Karaçelik). Jüri yine de *Anons*'u ulusaldan görmezden geldi. *Kelebekler* ise Ankara ve İstanbul'dan sonra Adana'da da ödüllendirildi ve En İyi Yönetmen ve Senaryo ödüllerinin yanı sıra İzleyici Ödülü'nü de aldı. *Anons*'sa FİLM-YÖN En İyi Yönetmen Ödülü ve Yılmaz Güney Ödülü ile yetindi.

Aslında ben en azından ilk filmlerini yapan yönetmenlerin ayrı bir kategoride yarıştırılmasından yanayım. Daha önce festivaller gezip ödüller toplayarak gelen filmler arasında bu gibi gerçekten dikkat çekici yapımlar arada kayboluyor. *Kelebekler* hele, yurt içi vizyonunu dahi tamamlamış bir film olarak, bunca taze filmle yarıştırılmamalıydı bence. Örneğin, benim ve buradaki pek çok sinema yazarı arkadaşımın takdirle izlediği *Güvercin* (Banu Sıvacı), gözden kaçan ve kendine yazık edilen bir ilk film oldu bana göre.

Güvercin, tutkunu olduğu güvercinlerine kendini adanmış bir gencin hikayesini anlatıyordu. Abisi ve ablasıyla yaşayan gencin bu durumunu kabul etmeyen abi, ona bir parçacıda iş buluyor ve parçacı da genci, şehir dışında bir işe gönderiyor. Oradaki iş uzayınca, güvercinlerini merak eden genç, korkuyu yenip, işyerinden kaçıyor ve evine ulaşıyor. Dama çıktığında tüm güvercinlerinin öldürüldüğünü, kümeslerinin boşaltıldığını görüyor. Hayatta onu anlayan tek kişi olan ablası, gencin kuvvetli bir bağ kurduğu Maverdi adlı dişi güvercini kurtarmayı başarmıştır. Maverdi ile yeniden hayata dönen genç, onu uçurur ve onun getireceği yeni güvercinleri beklemeye başlar. **Güvercin**, ortalamanın çok üzerinde bir ilk film olmakla birlikte, Adana'nın ele aldığı kesimini eksiksiz anlatır ve umut dolu sonuyla bizleri ferahlatırken, bu senenin başlı başına bütünlüklü bir hikaye anlatmayı başarabilen yegane Altın Koza finalistiydi bence. Hele son sekanstaki, Adana'nın yitmeye yüz tutan damlarının muhteşem görüntüsü eşliğindeki kapanış büyüleyiciydi. Güvercinleriyle adeta yekvücut haline geleceği bir hazırlık döneminden gelip, gerçekten müthiş bir oyun veren genç oyuncu **Kemal Burak Alper**'e ödül verilmemesi insanın içine oturuyor. Film, SİYAD En İyi Film Ödülü aldı.

Güvercin

Banu Sıvacı ve ekibi, Gala'da

Ödüller, yarışmaya katılan on beş filmin sekizi arasında pay edilirken, görmezden gelinen sadece *Güvercin* filmi değildi. *Aydede* (Abdurrahman Öner), komediden gelen *Ezgi Mola*'nın tüm gayretine rağmen, kasaba kadınının dramını yansıtmada inandırıcı olmayı beceremediği, amatör çocuk oyuncuların, özellikle başroldeki **Bilal Zeynel Çelik**'in doğal oyunları ve *E.T.-Badi* filmlerine yapılan sevimli göndermelerle bir yarım başarıydı belki. Keza *Babamın Kemikleri* (Özkan Çelik) de köy sahnelerindeki kimi başarısız oyunculukları saymazsak, **Cem Davran**'ın oyunculuğu açısından bir aşamaydı ama o film de tam bir başarı sayılmazdı. *Tuzdan Kaide* (Burak Çevik) bir soyut anlatı denemesiydi ve bu anlatı yer yer ilginçleşmesine rağmen, uzun süresiyle bazen sıkıcı olabiliyordu. (Yönetmen, 2014'te kurduğu deneysel film topluluğu ile çekeceği filmlerin yapısı hakkında bir fikir vermişti zaten. Buradaki çizgisel olmayan anlatı ve farklı oyunculuk denemeleri 68. Berlin Film Festivali'nde filmin ilgi görmesini sağlamıştı). Ve *Kaos* da artık başarıyı vermesini yıllardır dört gözle beklediğim **Semir Aslanyürek**'in yine bir yarım başarıya sürüklendiği, anlatım dili, mizansenleri ve oyunculukları ile eskimiş bir yapımdı. Ama ya çok eğlenceli bir film olan ve Kürt vatandaşlarımızın dil sorununu ince bir espri anlayışıyla işleyerek, bu sorunun ülkemizdeki çözümsüzlüğüne bu şekilde ışık tutan *Arada*'nın (Ali Kemal Çınar); reenkarnasyon üzerine ilginç bir hikaye aktaran ve oyunculukların çok iyi olduğu *Halef*'in (Murat Düzgünoğlu - ancak, iyi bir oyuncu olduğu kesin olan **Muhammet Uzuner**, *Bir Zamanlar Anadolu'da* [Nuri Bilge Ceylan, 2011] filmi sonrası mahkum edildiği durağan oyunculuğun sınırlarını artık zorlamalı) ve ülkemizde giderek yaygınlaşan çevre yıkımını vurucu bir dille aktaran *Yuva*'nın (**Emre Yeksan**) göz ardı edilmesine ne demeli? *Yuva*'da kardeşlerin filmi iki bölüme ayıran hikayeleri, karakterlerin

değişimini verme açısından çok iyi açılımlar sağlıyordu. Hele İğneada ormanlarından elde edilen görüntüler doyumsuzdu. Vurucu sonuyla festivalin bütünlüklü hikaye anlatmayı başarabilen birkaç filminden biriydi.

Anons ve *Kelebekler* dışındaki galiplere gelince...

Sibel

Sibel (Çağla Zencirci, Guillaume Giovanetti), aslında daha güçlü adaylar da bulunmasına rağmen oyuncusuna ödül getiren, sadece ıslıkla iletişim kuran kadın karakteri sayesinde ilgiyi ayakta tutan bir yapımdı. *Sibel* En İyi Kadın Oyuncu (Damla Sönmez herkesin aklındaydı zaten) ve Yardımcı Erkek Oyuncu (Emin Gürsoy) ödülleri ile En İyi Film Ödülü'nü kazandı. Hamburg ve Locarno Film Festivalleri'nden de ödül almış olan yapım, Karadeniz dağlarının doğal güzelliklerini de iyi şekilde değerlendiriyordu.

Dört Köşeli Üçgen (Mehmet Güreli) entelektüel sinema örneği idi, fakat aktarıldığı kitabın felsefi seviyesini tam olarak yakalayamıyordu. Yine de yönetmenin, aynı zamanda yakın akrabası olan Salah Birsal'in anlatısını peliküle en iyi şekilde dökme çabası gözden kaçmıyordu. Elbette bir yönetmen yaklaşımı olarak kitaptan uzaklaşılan anlar vardı filmde, bir görsel tat yakalamak adına. Siyah beyaz görüntülerin her biri komple sanatçı kimliğindeki Güreli'ye yakışır nitelikte ve yine yönetmen tarafından yapılan müzik enfesti. Ki En İyi Müzik Ödülü'nü En İyi Sanat Yönetimi Ödülü ile birlikte bu film aldı.

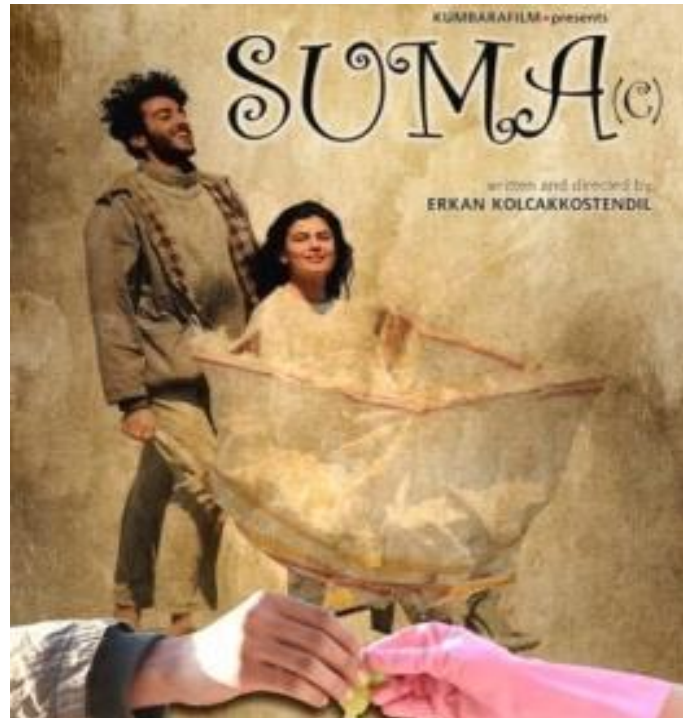
Kardeşler (Ömür Atay) Rusya'da yaşanan gerçek bir haberden yola çıkılarak bize aktarılmış hikayesiyle, çok iyi bir film olabilmenin kıyısından dönmüş bir yapım olarak göründü bana. Sonu aceleyle getirilmiş gibi duruyordu ve çok da

neden-sonuç ilişkisi içermiyordu bu nedenle. Genç oyuncular ortalamanın üstünde bir oyun vermişlerdi. Nitekim En İyi Erkek Oyuncu Ödülü'nü bu iki oyuncu (**Caner Şahin** ve **Yiğit Ege Yazar**) paylaştılar. Kadın oyuncu **Gözde Mutluer** de Umut Veren Genç Kadın Oyuncu Ödülü'nü aldı.

Güvercin Hırsızları (**Osman Nail Doğan**), **Güvercin** filmine hikayesiyle teğet geçmekteydi ve genç oyuncularından muhteşem performanslar almaktaydı. Nitekim bu filmdeki rolüyle **Seyit Nazım** Umut Veren Genç Erkek Oyuncu Ödülü'nü aldı.

İçerdekiler (**Hüseyin Karabey**) Festival'in ikinci uyarlamasıydı. **Melih Cevdet Anday**'ın güçlü piyesi, tek mekanda geçen hikayesiyle sinemaya uygun şekle nasıl getirilecek diye bekliyorduk. Doğrusu, o sıkışıklığı aşacak bir yönetmenlik başarısı yoktu filmde. Ama **Settar Tanrıöğen** yine her zamanki oyunculuğunu konuşturuyordu. Dizi oyunculuğundan gelen **Caner Cindoruk** kendini aşma yolunda büyük çaba harcıyordu filmde. Yine de oyuncu ödülü kadın oyuncu **Gizem Erman Soysaldı**'ya gitti. Filmin tek kadın oyuncusu olmasına rağmen, **Soysaldı**'nın En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu Ödülü alması ilginç bir detay. Film, bir de Jüri Özel Ödülü aldı.

Ulusal gösterimlerinin bir güzel sürprizi de vardı. **Sibel**'in gösteriminden önce, filmin erkek oyuncusu olan **Erkan Kolçak Köstendil**'in çektiği sıcak bir çingene romansı olan keyifli kısa film **Suma(C)** gösterildi. Los Angeles Film Ödülleri'nden komedi dalında mansiyon alan yapım, genç oyuncunun gelecekte yöneteceği filmler hakkında ipuçları barındırmaktaydı.

Uluslararası yarışma filmlerini (**Anons** dışındakileri elbette) izleyemedik, ulusalların koşturmacasında elbette. Ama her biri dışarıdaki festivallerden adaylıklar ve ödüller kazanmış, birbirinden kıymetli yapımlardı. Filmlerin bir kısmının yakında gösterime girecekleri duyurulurken, kalanların da Türkiye'deki festival yolculuklarına devam edeceklerini öğrendik. Bu filmler **Kül En Saf Beyazdır** (Jia Zhangke), **Blaze** (Ethan Hawke), **Şüphe** (Lee Chang-dong), **Domestik** (Adam Sedlák), **Tarihe Barbar Olarak Geçmek Umurumda Değil** (Radu Jude), **Budala Kardeşim Robert** (Philip Gröning), **Çifte Hayatlar** (Olivier Assayas) ve **Zavallı** (Babis Makridis) idi.

Şüphe (*Burning / Beoning*), Haruki Murakami'nin bir kısa öyküsünden uyarlanmış, gizemli bir dram. Mahalleden arkadaşı olan bir kadının bir Afrika ziyareti sonrası beraberinde getirdiği bir adamla hayatı değişen birinin öyküsünü anlatıyor. Cannes'da FIPRESCI Ödülü almıştı. Antalya'da da En İyi Film Ödülü'nün sahibi oldu. Yönetmen **Chang-dong**, çeşitli festivallerden 48 ödül kazanmış bir sinemacı.

Şüphe

Adana'da Mansiyon Ödülü alan **Tarihe Barbar Olarak Geçmek Umurumda Değil** (*I Do Not Care If We Go Down In History As Barbarians / Îmi este indiferent da caî istorie vomintraca barbari*), 1941 yazında Bakanlar Kurulu'nda edilen bu sözün ardından Doğu Cephesi'nde başlayan etnik kıyımı anlatıyor. Karlovy Vary'de En İyi Film Ödülü almıştı. Yönetmeni biz, bizdeki festivallerde gösterilen **Aferim!**'den (2015) biliyoruz.

Kül En Saf Beyazdır (*Ash is Pure White / Jiang hu er nv*), 2001 ile 2017 yılları arasında geçen vahşi bir aşk hikayesine odaklanıyor. Yönetmen, belgesel ve kısa filmde gelen bir sinemacı. Önceki filmleriyle katıldığı festivallerden 44 ödül toplamış yönetmen. Bu filminin de çeşitli festivallerden 9 adaylığı var.

Blaze müzisyen **Blaze Foley**'in hayatından kesitlerin anlatıldığı bir biyografi. Sundance ve Louisiana festivallerinden ödülleri var. Bizde oyunculuğuyla bilinen **Hawke**'in yönettiği üçüncü uzun metraj.

Domestik, Çekya'dan gelen bir ilk film. Sağlıklı yaşam, spor, beslenme, supplementler ve ilaç kullanımıyla kafayı bozmuş modern bir çiftin yaşadıklarını anlatıyor. Hamburg ve Karlovy Vary'de adaylıklar almış film. Televizyon yönetmenliğinden gelen yönetmenin ilk uzun metraji.

Budala Kardeşim Robert (*My Brother's Name is Robert and He is an Idiot / Mein Bruder heißt Robert und ist ein Idiot*), Robert ve Elena adlı ikizlerin ergenlik, felsefe ve seks hakkındaki kafa karışıklıkları üzerine bir film. Yapım, Berlin'de Altın Ayı için yarışmıştı.

Çifte Hayatlar (*Doublesvies*), orta yaş krizi, değişen endüstri ve karıları nedeniyle başları belada bir editör ve bir yazarı anlatıyor. Film Chicago, Toronto ve Venedik'te adaylıklar almıştı. **Assayas**, filmleriyle defalarca adaylıklar kazanmış, çeşitli festivallerden de 27 ödülle dönmüş bir yönetmen. Sinemalarımızı en son 2016'da **Personal Shopper** ile ziyaret etmişti.

Zavallı (*Pity*) ise, ancak mutsuz olduğunda mutlu olabilen, üzgün olmaya bağımlı bir adamı anlatan, ilginç bir hikayeye sahip. Son zamanlarda çıkışta olan Yunanistan sinemasından gelen yapım, muhtelif film festivallerinden adaylıklara sahip. Yönetmenin ikinci uzun metraji. **Pity**, Odessa ve Lüksemburg'dan ödüllü bir film.

110 ülkeden 3,111 başvurunun yapıldığı ve 45'inin ana jürinin önüne çıkmaya hak kazandığı Uluslararası Kısa Film Yarışması'nın ödülleri, şöyle dağıldı: **Grandfather** (**Amar Kaushik**), kurmaca dalında; **If The World Spinned** (**Leonardo Martinelli**) deneysel dalda; **The Voice Over** (**Claudia Cortes Espejo**, **Lora D'Addazio**, **Mathilde Remy**) canlandırma dalında; **Memorandum** (**Jennifer Lara**) da belgesel dalında en iyi film ödülleri alırken, **Bitter Sea** (**Fateme Ahmadi**) mansiyon ödülü aldı.

Ulusal kısalarda, **Yıkık Kentler Senfonisi** (**Kerem Sürmeli**) birinci, **Sınıf** (**Elif Parlak**) ikinci ve **Taşköprü'yü Kim Yaptı** (**Ümit Güç**) üçüncü oldu.

Son olarak, Ulusal Öğrenci Filmleri Yarışması'nda, *Her Şey Yolunda* (Metehan Şereflioğlu) kurmaca dalında, *Cehman* (Müfit Güzel) deneyselde, *3 Duvar* (Aysun Karaosman) canlandırma dalında, *Kurbağa Avcıları* (Batuhan Kurt) belgesel dalında en iyi filmler seçildiler. *Çalikuşu* (Esra Yıldırım) ve *Giderayak* (Özgür Cem Aksoy) ise Jüri Özel Ödülü aldılar.

Ödül dağılımlarına ve yarışan filmlere böylece göz atmış olduk. Festivalde ayrıca "Dünya Festivallerinden", "Akdeniz'in Ötesi", "Ücra Köşeler", "Ustaların Gözünden", "Vizyon Sahibi Yönetmen", "Yunan Yeni Dalgası" ve "Restore Edilmiş Filmler" başlıklarıyla pek çok filmin de özel gösterimleri yapıldı.

"Dünya Festivallerinden" bölümündeki filmlerden *Uzun Bir Günden Geceye Yolculuk*'u (*Long Day's Journey Into Night / Diqizuihou de ye wan*, Gan Bi) görme şansını buldum. İzleyeni moddan moda sokan, muhteşem bir seyirlikti. Sondaki bir saate yakın, üç boyutlu gerçekleştirilmiş tek çekim, dakikliği ve sanat yönetimiyle seyredeni sarsıyordu. O gün seyrettiğimiz dördüncü film olmasına rağmen, bizi aymayı başarmıştı film. Adana'dan önce uğradığı Cannes'da da ilgi görmüştü film ve ünü kulağımıza ulaşmıştı. Yönetmenin ikinci uzun metrajı olmasına rağmen hayli yenilikçiydi.

Uzun Bir Günden Geceye Yolculuk

"Akdeniz'in Ötesi" bölümünde özellikle *Sicilian Ghost Story* (Fabio Grassadonia, Antonio Piazza) ve *Tunis By Night* (Elyes Baccar) dikkat çekmekteydi. "Ustaların Gözünden" bölümü filmlerinden biri Jean-Luc Godard'ın son filmi *The Image Book*'tu. "Vizyon Sahibi Yönetmen" bölümünde, festivalde bu ödülü alan Rus yönetmen Aleksey Fedorchenko'nun kısıları dahil

tüm filmlerinin toplu gösterimi vardı. Farklı montaj diliyle film gramerinizi bozan ilginç bir yönetmen **Fedorchenko**.

“Yunan Yeni Dalgası” bölümü, bu akımı başlatan filmlerden **Köpekdişi**’ni (*Dogtooth / Kynodontas*, **Yorgos Lanthimos**) ve **Zavallı** ile yarışan **Babis Makridis**’in ilk filmi *L*’yi de içeriyordu.

“Restore Edilmiş Filmler” kısmındaki tüm filmler görülesiydi: **Come and See** (**Elem Klimov**, 1985), **My Twentieth Century** (**Ildikó Enyedi**, 1989), **Brief Encounters** (**Kira Muratova**, 1968), **Fanny and Alexander** (**Ingmar Bergman**, 1982) ve **Kubrick**’in **2001**’ine ilham verdiği söylenen, cezbedici **IXARIE XB-1** (**Jindrich Polák**, 1963).

Böylesi zengin bir içeriğe ev sahipliği yapan festivalin açılış filmi, dışarıda büyük ses getiren ırkçılık karşıtı **Spike Lee** filmi **BlacKkKlansman**’dı. Siyahi bir polisin teşkilatta kendisini ispatlamaya çalışırken, bir anda ırkçı beyazların oluşturduğu bir klanla karşı karşıya kalmasını ve onu yenmesini esprili bir dille anlatıyordu yapım.

Festival filmlerini genel hatlarıyla tanımış olduk.

Festival Direktörü İsmail Dikilitaş’la

Festival 600’den fazla kişiden oluşan, oldukça kalabalık bir konuk listesine sahipti. Bu nedenle misafirler beş farklı otele dağıtılmıştı. Bu yoğunluğa rağmen, festival, önceki yıllardaki dağınıklığını büyük ölçüde çözmüş; aksaklıklar yok denecek kadar azalmış. Bu yıl festivalde 149’u uzun metraj olmak üzere toplam 266 film gösterildi. Yabancı festivallerle kurulan sağlam ilişkiler sayesinde,

oldukça iyi bir program oluşturulmuş. Festival Direktörü **İsmail Dikilitaş** ile festival bürosunda kısa bir görüşme yapma fırsatı buldum. Kendisinden festival hakkında özet bilgiler aldım. **Dikilitaş**'ın festivali daha ileri bir noktaya taşımak için hedefleri var. Festivaldeki basılı materyal eksikliği gibi sorunları kabul etmekle birlikte, bunun dolardaki artış neticesinde oluşan aksamalar olduğunu ilettili. Yine festival tarihçesinden ve zaman zaman verilen molaların nedenlerini konuştuk. 1973 sonrasında yaşanan ekonomik olanaksızlıklar Belediye'nin festivale ara vermesine neden olmuştu. 1992'de yeniden başlatılan Altın Koza, 1998 Adana ve 1999 Marmara Depremi'ne duyarlılık gösterilerek yapılmamış, onun yerine mağdur vatandaşlara yardımda bulunulmuş. 2005 yılından beri festival kesintisiz devam etmekte.

Onur Ödülü alan Ahmet Mekin'le

İlk gece, festivalin açılış töreniyle birlikte Onur Ödülleri de dağıtıldı. **Cüneyt Arkın**, **Muhterem Nur**, **Ahmet Mekin** ve **Süleyman Turan**'a Onur Ödülü, **Şerif Gören**'e Yaşam Boyu Başarı Ödülü verildi. Sağlık sorunları nedeniyle katılamadığı törene bir video ile iştirak eden **Arkın**, konuklara duygusal anlar yaşattı. Törende Rus yönetmen **Aleksey Fedorchenko** da sinemadaki yenilikçi

yaklaşımından dolayı Vizyon Sahibi Yönetmen Ödülü'nü aldı. Konser ve kokteyle devam eden gece sonunda Avşar Sineması'nda açılış filmi olan, merakla beklediğimiz **BlackKlansman** izlendi.

Kalan dört gün boyunca Ulusal Yarışma'da yarışan on beş filmi izleme fırsatı bulduk. Merakla beklediğim iki film olan **Anons** ve **Kelebekler**, anlatım ve oyunculuk açısından farklı işlerdi ve kaliteli işçilik barındırmaktaydılar. Ama bu denli iddialı yapımlardan beklemeceğim hatalar içeriyorlardı.

Anons

Anons bir dönem filmi olarak özellikle radyoevi sahnelerinde, zaman zaman çok açık veriyordu ki bu açıklar basitçe kamufle edilebilecek şeylerdi. Hilton'un modern ışıklandırması karşısındaki sahne de doğrusu beni hikayenin dışına alıverdi bir an. Olay gece geçiyordu ve yönetmenin daha da karanlık görüntüler istediğini gösterim sonrasındaki sunumda görüntü yönetmeni de belirtmişti. Yine de film bana olması gerekenden daha karanlık geldi. **Kelebekler**'de ise, hani, absürd anlatı deyip de geçemeyeceğimiz, cenazeye kız kardeşin açık saçıyla katılması, cenazeden önceki gece içen kardeşlerin bağıra bağıra şarkı söylemesi ve köyden kimsenin tepki göstermemesi gibi durumlar, yerli seyirciyi irrite edebilecek "hata"lardı. Bununla birlikte, iki filmin de eğlenceli, lezzetli olduklarını söyleyebilirim.

Gösterimlerin haricinde, festival programı dopdolu bir içerikle zenginleştirilmişti. "Çizgi Romandan Beyazperdeye", "Türk Sineması Nereye?", "Muhsin Ertuğrul Sineması", "Şerif Gören'in Sinema Hafızası", "Deha ve Şahsiyet Yapım Aşamasında Reji ve Kurgu Uyumunu", "Orhan Kemal Sineması ve Kayıp Senaryoları", "Oyuncu ile Çalışmak" gibi söyleşiler **Suat Yalaz, Süleyman Turan, Barış Saydam, Kaya Özkaracalar, Engin Ayça, Yılmaz Atadeniz, Ayla Algan,**

Necip Sarıca, Şerif Gören, Sebahattin Çetin, Ezel Akay, Onur Ünlü, Işık Ögütçü ve Gülsen Tuncer gibi isimleri dinleyicilerle bir araya getirdi. Erhan Tuncer 25. Yıl'a özel 25 orijinal Yeşilçam senaryosunu sunarken, senaryo buluşmaları ve kısa film atölyeleri ve sunumlarıyla, özellikle de Cannes temsilcileri ile kısa filmcilerin buluşturulmasıyla yeni sinemacılara ufuk açıcı faaliyetlerde yer alma şansı sunuldu. Muhsin Ertuğrul, Yılmaz Güney ve Alican Sekmeç'in koleksiyonundan gerçekleştirilen 25. Yıl Festival Tarihi sergileriyle ve muhtelif konserlerle de festival zenginleştirilmişti.

Bence yukarıda verdiğim detaylarla festival, 25. yılını kazasız belasız atlattı. Ha, bu denli büyük organizasyonlarda birtakım şanssızlıklar, eksikler olmaz mı? Elbette olur. Gösterim salonlarının dağınık ve birbirine uzak noktalarda olması, festivalin takibini zorlaştıran bir etkendi. Bu sorun, konan servisler yardımıyla aşılyordu gerçi. Bir de basılı materyal problemi vardı, dediğim gibi. Festival sonuna kadar program kitapçığı elimize geçmemişti. Keza, festival kitaplarının tümüne ulaşmakta da zorluklar yaşadık.

Adana bir büyükşehir olmanın şanına uygun olarak, düzgün bir festival yürütmenin yanı sıra, bir müzeler kenti olma yolunda da ilerlemektedir. Konumuz sinema olunca özellikle gezdiğim Sinema Müzesi'nden ve Sabri Şenevi ve dostlarının özel girişimi olan Sinema Evi'nden bahsetmek isterim son olarak.

Sinema Müzesi'nden

Büyükşehir Belediyesi Adana Sinema Müzesi, zengin içeriği ve bazılarını ilk defa gördüğüm orijinal afişlerle, sanatçı mummyaları ve eşyalarıyla cezbedici doğrusu. Yılmaz Güney'in kendi el yazısıyla yazdığı bir mektup, sigara tabakası, Altın Koza ödülü, bazı filmlerde kullandığı silahlar, *Umut*'taki kıyafetlerinin giydirildiği mummya heykeli ve *Seyyit Han*'daki başlığı; Nazım Hikmet'in kayıp

filmi *Güneşe Doğru*'nun orijinal afişi, orijinal Killing kıyafeti, eski Altın Koza'ların gazete haberleri ve fotoğrafları, neler neler...

Yine de **Sabri Şenevi**'nin Sinema Evi, Sinema Müzesi'ne göre içeriği zayıf olmasına rağmen, çok daha sıcak. Sabri Bey, hem sinemaseverlere hem sinema çalışan ve meraklılarına ev sahipliği yaparken, arka avluya kurduğu projeksiyon makinesiyle beyaza boyadığı duvara yansıttığı filmleri ücretsiz olarak görmenizi sağlıyor. Yine eski yazlık sinema havasını yaşatan soğuk gazozlarını buz dolu tenekeden çıkarıp, kaşığın tersiyle açarak ikram ediyor size. Mütevazı bir makine, afiş, film ve plak koleksiyonuna sahip olan sinema evinde zaman su gibi akıp, geçiyor.

Sabri Şenevi, tutkulu bir sinemasever...

Neticede güzel bir şehirde, güzel bir festival eşliğinde, harika zaman geçirmiş, yeni dostlar edinmiş, birbirinden değerli sanatçı ve sinema çalışanı ile tanışmış olduk. Darısı gelecek festivallerin başına...